

ДОСЛІДЖЕННЯ РОЛІ МЕНЕДЖМЕНТУ В СТАНОВЛЕННІ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

Міщенко В.Ю., здобувач вищої освіти*,
Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

Сучасний науково-технічний прогрес та перехід до ринкових відносин значно посилити використання раціонального управління в усіх сферах суспільного життя. Однією з найголовніших складових успіху економічно розвинутих країн є використання менеджменту, тобто науково обґрунтованої та якісно побудованої системи управління [2]. Сучасне суспільство характеризується стрімким збільшенням кількості найрізноманітніших процесів у всіх сферах діяльності. Зокрема спостерігається якісно новий розвиток економіки, яка відводить фахівцям з менеджменту. Ефективний менеджмент сприяє виробництву товарів та послуг, створенню робочих місць, зростанню добробуту населення, науковому і технічному прогресу, збереженню навколишнього середовища [1]. Його вивчають економісти, підприємці, банкіри, і всі хто займається бізнесом, адже теорії менеджменту стали необхідними як в науковій, так і в практичній діяльності. [2] Окрім того, розвиток менеджменту є необхідною умовою розвитку гармонійних суспільних відносин. Згідно з результатами численних соціологічних опитувань, управління буде в майбутньому відігравати вирішальну роль, так як організації починають пристосовуватися до нових видів бізнесу. І хоча глобалізація передбачає безперешкодний доступ економічних структур до ресурсів всієї планети, насправді вони обмежені в них. Тому на перший план виходить ефективність менеджменту як науки управління наявними ресурсами і людським потенціалом [1]. Традиційно роль менеджменту полягала в тому, щоб забезпечити максимальне використання робочої сили, відсутність нестачі ресурсів та безперервність виробничого циклу, але з того часу багато що змінилося. Зі зростанням сектора послуг та автоматизацією виробничих циклів роль менеджменту також зазнала радикальних змін. Давайте докладно розглянемо деякі з основних функцій управління в сучасній організації.

* Науковий керівник – асистент І.О. Романащенко

Під функціями управління слід розуміти відносно відокремлені напрями управлінської діяльності, які забезпечують управлінську дію. Вони відображають суть і зміст управлінської діяльності на всіх рівнях управління. Процес управління здійснюється шляхом реалізації певних функцій. Визначення переліку цих функцій – одне з найважливіших завдань теорії менеджменту. Кожна функція менеджменту являє собою сферу дії визначеного процесу управління, а система управління конкретним об'єктом чи видом діяльності – це сукупність функцій, зв'язаних єдиним управлінським циклом. У цьому суть процесу підходу до дослідження функцій менеджменту.

Управління розглядається як процес взаємопов'язаних дій. Ці дії дуже важливі для успіху організації, їх називають управлінськими функціями. Кожна управлінська функція також є процесом, тому що складається із серії взаємопов'язаних дій. Процес управління – це загальна сума всіх функцій, а саме: планування; організація; мотивація; контроль [3].

Планування – головна функція менеджменту, яка передбачає прогнозування, визначення цілей, стратегії, політики і завдань того чи іншого формування; означає свідомий вибір рішення щодо роботи: як, кому і коли її виконувати. Першим кроком у плануванні є розробка наступних цілей: внесення моменту організації діяльності, спонукання менеджерів до погодження своїх щоденних дій з перспективними, контроль фактичних результатів роботи організації.

Організація як функція менеджменту спрямована на формування керуючих та керованих систем, а також зв'язків і відносин між ними, забезпечення впорядкованості технічної, економічної, соціально-психологічної і правової діяльності кожного суб'єкта господарювання. Організація будь-якого технологічного процесу складається зі структурної організації та організації самого процесу.

Мотивація – це процес спонукання працівників до високопродуктивної діяльності для задоволення їхніх потреб і досягнення цілей організації.

Контроль – це система спостереження і перевірки відповідності функціонування підприємства встановленим стандартам та іншим нормативам, виявлення допущених відхилень від прийнятих рішень і визначення причин їх невиконання.

Тож, якщо жодна з цих функцій управління відсутня в організації, це може призвести до багатьох проблем, починаючи від хвилювань співробітників і закінчуючи фінансовими проблемами. Відсутність

планування може призвести до безладдя та плутанини щодо дорожньої карти підприємства, відсутність організації може призвести до серйозних проблем, коли окремі співробітники чи команди конфліктують один з одним через посадові обов'язки або неясні щодо свого обсягу роботи [4, 5].

Менеджмент як наукова система є однією з найважливіших умов ефективної і прибуткової діяльності, однак насправді якісно її ефективно організувати роботу інших – завдання не з простих. Для цього необхідні талант, знання та вміння, які ефективний менеджер повинен розвивати протягом всього життя. В сучасних умовах також не достатньо бути хорошим менеджером, мова повинна йти про перетворення менеджера на лідера, який здатен надихати, об'єднувати і вести за собою [2].

Роль менеджера полягає в тому, щоб робити повідомлення зрозумілими і доносити їх до відповідної аудиторії. Провідні менеджери у сфері управління людськими ресурсами вже використовують потужні технології нової економіки для поліпшення якості набору співробітників. Для пошуку і відбору працівників створюються спеціальні веб-сайти, і вони як своєрідні «сітки», відловлюють потрібних фахівців. Що стосується плінності кадрів, то для боротьби з нею в хід йде вміння створювати складні програми кар'єрного просування працівників і вибудовування рольових структур; компенсаційні схеми, можливості для навчання і підвищення кваліфікації. У деяких організаціях нові технології використовуються і для того, щоб регулярно підтримувати з колишніми працівниками зв'язок. Ці контакти сприяють швидкому поверненню їх у фірму, коли нові проекти потребують додаткового персоналу [1].

Можна сказати, що менеджмент в сучасному суспільстві відіграє важливу роль в організації та управлінні всіма сферами суспільства. З розвитком суспільних відносин, ускладненням організаційних структур нерозривно пов'язано і розвиток системи менеджменту. З розвитком ринкових відносин менеджмент стає наукою управління. Науково підготовлені менеджери здійснюють керівництво процесами в економічній, соціальній, фінансовій, політичній, виробничій та ін. сферах. Ефективне управління здійснюється в інноваційній, інвестиційній, податковій, банківській діяльності. Широким попитом користуються фахівці з тайм- і ризик-менеджменту.

Бібліографічний список:

1. Підгорна І.Є. Роль менеджменту в розвитку сучасного суспільства. URL: <https://itta.info/rol-menedzhmentu-v-rozvitku-suchasnogo-suspilstva/>
2. Бабій Л. Роль менеджменту в сучасному суспільстві. Матеріали X Всеукраїнська студентська науково-технічна конференція «Природничі та гуманітарні науки. Актуальні питання». Тернопіль, 2017. С. 8-9.
3. Сутність і зміст функцій менеджменту. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/management/14682/>
4. Функції менеджменту. URL: <http://nkkep.com/wp-content/uploads/2020/10/GRS-31-Osnovy-menedzhmentu-Slipko-V.O.-16.10.20.pdf>
5. Мельник П.В., Філоненко М.М., Гацька А.П. Менеджмент. Підручник Ірпінь: Академія ДПС України. URL: <http://ukrkniha.org.ua/ukrkniha-text/719/4/>

УДК: 338.264:351.863.14

ПРИРОДНИЙ ГАЗ ЯК КЛЮЧОВИЙ ЕЛЕМЕНТ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ ІСПАНІЇ

Музиченко М.В., кандидат економічних наук, доцент,
Державний біотехнологічний університет, м. Харків
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7322-1459>

Зимовий сезон 2022-2023 рр. Іспанія завершила з рекордним рівнем запасів природного газу у газосховищах країни, який становить 78 %.

На початку зимового періоду підземні газосховища Іспанії були заповнені на 93 % та залишаються на історичному рівні 78 % на момент закінчення сезону [1].

Регазифікаційні установки країни у 2022 році отримували скраплений природний газ (СПГ) з 19 різних джерел, при цьому середній рівень їх завантаження склав майже 70 %.

Саме це сприяло тому, що ціна на природний газ в Іспанії залишається нижчою ніж в інших країнах Євросоюзу з початку повномасштабних військових дій в Україні.

При цьому країною заощаджено майже 10 млрд євро національного енергетичного бюджету.

Обсяги експорту Іспанією природного газу до інших європейських країн зросли у 2022 році на 90 %, а завантаження танкерів на іспанських СПГ – терміналах збільшились на 45 %.